30/07/2022

Ο Μάξιμος Χαρακόπουλος για Αγία Σοφία και Θράκη

/ Αγία Σοφία

«Η πόλη του Διδυμοτείχου, όπως και αυτές της Ορεστιάδος, του Σουφλίου και της Αλεξανδρούπολης συνιστούν ένα ζωντανό και απόρθητο φρούριο της πατρίδας μας. Οι Θρακιώτες σε αυτές τις περιοχές, δίπλα από το ποταμό του Έβρου φυλάττουν Θερμοπύλες, σε ταραγμένους καιρούς. Σε εποχές που από την γείτονα χώρα έχει ξεδιπλωθεί μια άκρως αναθεωρητική πολιτική, με απειλές που αμφισβητούν την ελληνική κυριαρχία, αλλά και με πρακτικές που προσπαθούν να την υπονομεύσουν με διαφόρους τρόπους. Και εσείς το γνωρίζετε καλύτερα από τον καθένα, λαμβάνοντας υπόψη τα όσα έγιναν την άνοιξη του 2020».

Τα παραπάνω τόνισε ο Γενικός Γραμματέας της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ορθοδοξίας, μέλος της Βουλής των Ελλήνων, δρ. Μάξιμος Χαρακόπουλος κατά την ομιλία του στην παρουσίαση του Τόμου «Αγία Σοφία: Οι Ναοί της Αγίας του Θεού Σοφίας ανά τον κόσμο», που πραγματοποιήθηκε στα προπύλαια του Καθεδρικού Ναού της Παναγίας Ελευθερώτριας, στο Διδυμότειχο.

Ο Θεσσαλός πολιτικός, αφού ευχαρίστησε την Ιερά Μητρόπολη Διδυμοτείχου, Ορεστιάδος και Σουφλίου, τον Δήμο Διδυμοτείχου και το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, που έδωσαν τη δυνατότητα να παρουσιαστεί στο Διδυμότειχο ο τόμος για τους Ναούς της Αγίας Σοφίας, επισήμανε ότι η «χαρά μας σκιάζεται από τη θλίψη για την καταστροφή που προκάλεσε η μεγάλη πυρκαγιά στο Εθνικό Πάρκο του δάσους της Δαδιάς, που είχα την τύχη να επισκεφθώ μαζί τον πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη και τον συνάδελφο Σταύρο Κελέτση ως νεοεκλεγέντες βουλευτές μέλη της Επιτροπής Περιβάλλοντος της βουλής, στην περίοδο της διακυβέρνησης Καραμανλή. Είμαι βεβαίως ότι με την προτροπή της τοπικής κοινωνίας θα γίνουν όλες οι ενδεδειγμένες ενέργειες για την αποκατάσταση του πάρκου όσος χρόνος και όση προσπάθεια κι αν χρειαστούν».

Στη συνέχεια της ομιλίας του σημείωσε ότι η επιλογή της πόλης δεν έγινε τυχαία, και στάθηκε ιδιαίτερα στη «στενή σχέση της περιοχής της Θράκης και ιδιαίτερα της καστροπολιτείας του Διδυμοτείχου με τον «ένδοξό μας βυζαντινισμό», κατά την έκφραση του Αλεξανδρινού ποιητή, καθώς για αιώνες αποτέλεσε λαμπρό διοικητικό και στρατιωτικό κέντρο του Βυζαντίου. Η σημασία του Διδυμοτείχου αναδεικνύεται από το γεγονός ότι κατέστη τρεις φορές πρωτεύουσα της βυζαντινής αυτοκρατορίας, αποδεικνύοντας τον κομβικό ρόλο που είχε διαχρονικά η Θράκη στην ιστορική διαδρομή του ελληνισμού, ως γέφυρα μεταξύ του ευρωπαϊκού και του ασιατικού χώρου, αλλά και του Αιγαίου με την βαλκανική ενδοχώρα».

Δεν αφήνουμε στην λήθη την βαρβαρότητα κατά της Αγίας Σοφίας

Ο Μάξιμος Χαρακόπουλος αναφέρθηκε στις διάφορες δράσεις της ΔΣΟ, όπως «η «προστασία των χριστιανικών μνημείων, τα οποία υφίστανται αλλοίωση της λειτουργίας τους ή ακόμη και την καταστροφή τους. Κι αυτό είναι ένα πολύ διαδεδομένο φαινόμενο στην Συρία, στην Κύπρο, στο Κοσσυφοπέδιο, στο Αζερμπαϊτζάν και στην ίδια την Τουρκία. Ανάμεσα σε όλες αυτές τις παρεμβάσεις, η σπουδαιότερη είναι αναμφίβολα η αυθαίρετη, βάρβαρη και βέβηλη απόφαση της τουρκικής ηγεσίας να μετατρέψει την Αγιά Σοφιά, το διαχρονικό αυτό σύμβολο

της οικουμενικής χριστιανοσύνης, έναν φάρο πίστης και ελπίδας για τους απανταχού Ορθοδόξους, σε μουσουλμανικό τέμενος. Πράξη η οποία εδράζεται σε μια μισαλλόδοξη και αναχρονιστική πεποίθηση, η οποία θεωρεί ότι το δίκαιο της ισχύος, της βίας, της κατάκτησης είναι ανώτερο από την ισχύ του δικαίου και της αληθείας».

Υπογράμμισε ότι «από πλευράς μας θελήσαμε να ευαισθητοποιήσουμε και να αφυπνίσουμε τη διεθνή κοινή γνώμη και κυρίως τα κέντρα των αποφάσεων. Και το κάνουμε ποικιλοτρόπως. Ένας από αυτούς τους τρόπους είναι και η έκδοση αυτού του τόμου, στον οποίο περιλαμβάνονται 37 Ναοί, αφιερωμένοι στην Αγία του Θεού Σοφία. Ναοί εμβληματικοί, που απλώνονται σε μια τεράστια ακτίνα, με το ένα άκρο στις βρετανικές νήσους και τον Ατλαντικό Ωκεανό και το άλλο στην μακρινή Κίνα». Ο επικεφαλής της ΔΣΟ κατέληξε λέγοντας ότι «είμαστε αποφασισμένοι να συνεχίσουμε την εκστρατεία ενημέρωσης της διεθνούς κοινής γνώμης, ει δυνατόν και στις πέντε ηπείρους. Δεν θα επιτρέψουμε να παραδοθεί στην λήθη αυτή η πράξη βαρβαρότητας της Τουρκίας. Θα συνεχίσουμε, γιατί το χρωστούμε στην ιστορία μας και στην αλήθεια».

Στην εκδήλωση απηύθυναν χαιρετισμό ο Μητροπολίτης Διδυμοτείχου, Ορεστιάδας και Σουφλίου κ. Δαμασκηνός, ο Δήμαρχος Διδυμοτείχου κ. Ρωμύλος Χατζηγιάννογλου, και ο βουλευτής Έβρου και ταμίας της ΔΣΟ κ. Σταύρος Κελέτσης, ο βουλευτής Έβρου κ. Αναστάσιος Δημοσχάκης, η Βουλευτής της Γαλλικής Εθνοσυνέλευσης κ. Μαριέττα Καραμανλή, ο Αντιπρύτανης του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης Καθηγητής κ. Ραφαήλ Σανδαλτζόπουλος, ενώ για τον Τόμο μίλησε ο Πρόεδρος του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης (Δ.Π.Θ.) Καθηγητής Γεώργιος Τσιγάρας.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους, μεταξύ άλλων, ο Μητροπολίτης Αλεξανδρουπόλεως κ. Άνθιμος, ο Αντιπεριφερειάρχης κ. Βασίλειος Δελησταμάτης, ο Στρατηγός Διοικητής της XVI Μεραρχίας Θεόδωρος Χατζηγεωργίου, περιφερειακοί και δημοτικοί σύμβουλοι και πλήθος κόσμου.

Αναλυτικά η ομιλία του Μάξιμου Χαρακόπουλου κατά την παρουσίαση του Τόμου «Αγία Σοφία: Οι Ναοί της Αγίας του Θεού Σοφίας ανά τον κόσμο» στο Διδυμότειχο:

Σεβασμιώτατοι αρχιερείς του ακριτικού Έβρου, Άγιε Αλεξανδρουπόλεως κ. Άνθιμο και Άγιε Διδυμότειχου, Ορεστιάδος και Σουφλίου κ. Δαμασκηνέ,

Αγαπητοί συνάδελφοι στη Βουλή των Ελλήνων κ. Σταύρο Κελέτση και Τάσο Δημοσχάκη, και αγαπητή συνάδελφε στη Γαλλική Εθνοσυνέλευση, κα Μαριέττα Καραμανλή,

Ενδοξότατε στρατηγέ,

Κύριε αντιπεριφερειάρχη,

Κύριε Δήμαρχε,

Εντιμολογιότατε Αντιπρύτανη του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης,

Κύριε πρόεδρε του Επιμελητηρίου,

Φιλίστορες,

Φίλες και φίλοι,

Ευχαριστώ εκ βάθους καρδίας την Ιερά Μητρόπολη Διδυμοτείχου, Ορεστιάδος και Σουφλίου, τον Δήμο Διδυμοτείχου και το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, που μας δίνουν τη δυνατότητα να παρουσιάσουμε, εδώ, στην όμορφη και ιστορική πόλη του Διδυμοτείχου και στον Ιερό Καθεδρικό Ναό της Παναγίας Ελευθερώτριας, τον τόμο «ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ – Οι ναοί της του Θεού Σοφίας ανά τον κόσμο» που η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας εξέδωσε με τη συμβολή της Βουλής των Ελλήνων και του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Η αλήθεια είναι ότι χαρά μας σκιάζεται από την θλίψη για την καταστροφή που προκάλεσε η μεγάλη πυρκαγιά στο Εθνικό Πάρκο του δάσους της Δαδιάς, που είχα την τύχη να επισκεφθώ μαζί τον πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη και τον συνάδελφο Σταύρο Κελέτση ως νεοεκλεγέντες βουλευτές μέλη της Επιτροπής Περιβάλλοντος της βουλής, στην περίοδο της διακυβέρνησης Καραμανλη.

Είμαι βεβαίως ότι με την προτροπή της τοπικής κοινωνίας θα γίνουν όλες οι ενδεδειγμένες ενέργειες για την αποκατάσταση του πάρκου όσος χρόνος και όση προσπάθεια κι αν χρειαστούν.

Αγαπητές φίλες και φίλοι,

Η επιλογή της πόλης σας για την σημερινή εκδήλωση δεν υπήρξε καθόλου τυχαία,

αλλά σε αυτή συνέκλιναν ιδιαίτερα σημαντικοί λόγοι.

Ο πρώτος είναι η στενή σχέση της περιοχής της Θράκης και ιδιαίτερα της καστροπολιτείας του Διδυμοτείχου με τον “ένδοξό μας βυζαντινισμό”, κατά την έκφραση του Αλεξανδρινού ποιητή, καθώς για αιώνες αποτέλεσε λαμπρό διοικητικό και στρατιωτικό κέντρο του Βυζαντίου.

Η σημασία του Διδυμοτείχου αναδεικνύεται από το γεγονός ότι κατέστη τρεις φορές πρωτεύουσα της βυζαντινής αυτοκρατορίας, αποδεικνύοντας τον κομβικό ρόλο που είχε διαχρονικά η Θράκη στην ιστορική διαδρομή του ελληνισμού, ως γέφυρα μεταξύ του ευρωπαϊκού και του ασιατικού χώρου, αλλά και του Αιγαίου με την βαλκανική ενδοχώρα.

Επίσης, είναι εδώ που επέλεξε να στεφθεί αυτοκράτορας ο Ιωάννης Καντακουζηνός. Και είναι εδώ που γεννήθηκε ο Ιωάννης Γ΄ Δούκας Βατάτζης, δεύτερος Αυτοκράτορας της Νικαίας, ο σπουδαίος κυβερνήτης που έθεσε τις βάσεις για την ανακατάληψη της Κωνσταντινούπολη, και ανακηρύχθηκε Άγιος της Εκκλησίας μας.

Ο δεύτερος λόγος είναι ότι η πόλη του Διδυμοτείχου, όπως και αυτές της Ορεστιάδος, του Σουφλίου και της Αλεξανδρούπολης συνιστούν ένα ζωντανό και απόρθητο φρούριο της πατρίδας μας.

Οι Θρακιώτες σε αυτές τις περιοχές, δίπλα από το ποταμό του Έβρου φυλάττουν Θερμοπύλες, σε ταραγμένους καιρούς. Σε εποχές που από την γείτονα χώρα έχει ξεδιπλωθεί μια άκρως αναθεωρητική πολιτική, με απειλές που αμφισβητούν την ελληνική κυριαρχία, αλλά και με πρακτικές που προσπαθούν να την υπονομεύσουν με διαφόρους τρόπους.

Και εσείς το γνωρίζετε καλύτερα από τον καθένα, λαμβάνοντας υπόψη τα όσα έγιναν την άνοιξη του 2020.

Και οι δυο λόγοι που ανέφερα έχουν άμεση σχέση με την αναληφθείσα πρωτοβουλία ανάδειξης των Ναών της Αγίας του Θεού Σοφίας ανά τον κόσμο.

Κατ’ αρχάς να τονίσω, για όσους δεν το γνωρίζουν, ότι η ΔΣΟ είναι ένας θεσμός που μετρά ήδη 29 έτη ζωής. Στους κόλπους της δραστηριοποιούνται Ορθόδοξοι βουλευτές, εκπρόσωποι από 25 κοινοβούλια.

Επιδιώκουμε τον συντονισμό των απανταχού Ορθοδόξων για την επίτευξη κοινών στόχων, που περιλαμβάνουν:

- Την ανάδειξη των ορθόδοξων χριστιανικών αξιών και αρχών.

- Την συμπερίληψη της χριστιανικής παράδοσης στο επίσημο ευρωπαϊκό όραμα, η οποία δυστυχώς από κάποιους αγνοείται εσκεμμένα.
- Την προστασία των ορθοδόξων και εν γένει χριστιανικών λαών, που απειλούνται από μισαλλόδοξες πολιτικές και τον θρησκευτικό φανατισμό, όπως συμβαίνει στην Μέση Ανατολή.
- Την ανίχνευση κοινών τόπων συνεργασίας και αλληλοκατανόησης με εκπροσώπους άλλων δογμάτων αλλά και θρησκειών, με σκοπό την ειρηνική συμβίωση.
- Παράλληλα, επιδιώκουμε την προστασία των χριστιανικών μνημείων, τα οποία υφίστανται αλλοίωση της λειτουργίας τους ή ακόμη και την καταστροφή τους. Κι αυτό είναι ένα πολύ διαδεδομένο φαινόμενο στην Συρία, στην Κύπρο, στο Κοσσυφοπέδιο, στο Αζερμπαϊτζάν και στην ίδια την Τουρκία.

Ανάμεσα σε όλες αυτές τις παρεμβάσεις, η σπουδαιότερη είναι αναμφίβολα η αυθαίρετη, βάρβαρη και βέβηλη απόφαση της τουρκικής ηγεσίας να μετατρέψει την Αγιά Σοφιά, το διαχρονικό αυτό σύμβολο της οικουμενικής χριστιανοσύνης, έναν φάρο πίστης και ελπίδας για τους απανταχού Ορθοδόξους, σε μουσουλμανικό τέμενος.

Πράξη η οποία εδράζεται σε μια μισαλλόδοξη και αναχρονιστική πεποίθηση, η οποία θεωρεί ότι το δίκαιο της ισχύος, της βίας, της κατάκτησης είναι ανώτερο από την ισχύ του δικαίου και της αληθείας.

Πάνω σε αυτή την στρεβλή αντίληψη, που υπαγορεύει το δόγμα του νεοοθωμανισμού, έγινε πάλι τζαμί το Μέγα καύχημα του Ιουστινιανού, το μέγα μοναστήρι με τα 400 σήμαντρα και τις 62 καμπάνες, κατά τον θρήνο της Αλώσεως.

Κι αυτό για να αξιοποιήσει εκλογικά ο πρόεδρος της γείτονοςτα αισθήματα του ισλαμιστικού εκλογικού του σώματος, ενάντια στην κεμαλική παράδοση που είχε κάνει την Αγία Σοφία μουσείο.

Αδιαφορώντας για το γεγονός ότι το θαύμα αυτό της αρχιτεκτονικής, έργο των Μικρασιατών Ανθέμιου και Ισίδωρου, ανήκει στον κατάλογο με τα Προστατευόμενα Μνημεία Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ουνέσκο.

Αξίζει να αναφέρουμε ότι της μετατροπής σε τζαμί της Αγίας Σοφίας στην Πόλη είχαν προηγηθεί ανάλογες αποφάσεις για την Αγία Σοφία στην Τραπεζούντα, την Αγία Σοφία στην Νίκαια της Βιθυνίας και την Αγία Σοφία στην γειτονική Ανατολική Θράκη, ενώ σε τζαμί μετετράπη και η εκπληκτικού κάλλους Μονή της Χώρας στην Πόλη.

Δυστυχώς, αυτή η εξοργιστική απόφαση των Τούρκων δεν είχε τις αντιδράσεις που θα αναμέναμε από την διεθνή κοινότητα. Ιδιαίτερα, μάλιστα, από τις ορθόδοξες χώρες, που πιστεύαμε ότι θα έκαναν ισχυρά διαβήματα. Πάνω σε τέτοιες, όμως, ανοχές, που έχουν την αιτία τους σε μικρογεωστρατηγικά και οικονομικά συμφέροντα, θεριεύει η αυθαιρεσία και ο αναθεωρητισμός.

Από πλευράς μας θελήσαμε να ευαισθητοποιήσουμε και να αφυπνίσουμε τη διεθνή κοινή γνώμη και κυρίως τα κέντρα των αποφάσεων. Και το κάνουμε ποικιλοτρόπως.

Ένας από αυτούς τους τρόπους είναι και η έκδοση αυτού του τόμου, στον οποίο περιλαμβάνονται 37 Ναοί, αφιερωμένοι στην Αγία του Θεού Σοφία. Ναοί εμβληματικοί, που απλώνονται σε μια τεράστια ακτίνα, με το ένα άκρο στις βρετανικές νήσους και τον Ατλαντικό Ωκεανό και το άλλο στην μακρινή Κίνα.

Ανάμεσά τους ξεχωρίζουν η Αγία Σοφία της Θεσσαλονίκης από τον 8ο αιώνα, η μεγαλοπρεπής Αγία Σοφία του Κιέβου του 11ου αιώνα, η Αγία Σοφία στη Σόφια της Βουλγαρίας του 12ου αιώνα.

Ο τόμος, όπως θα έχετε την ευκαιρία να διαπιστώσετε ιδίοις όμμασι, δεν είναι μόνο ιδιαίτερα πολυτελής από αισθητικής απόψεως, αλλά αποτελεί έναν επιστημονικά τεκμηριωμένο οδηγό για τους Ναούς αυτούς, καθώς η πολυεθνική ομάδα των επιστημόνων που έχουν γράψει τα κείμενα που συνοδεύουν την παρουσίαση κάθε ναού είναι υψηλού κύρους.

Ο τόμος, που εκδόθηκε με την συνεργασία του ΕΚΠΑ, έχει μεταφραστεί ήδη σε πολλές γλώσσες, και σκοπός μας ήταν να παρουσιαστεί σε πολλές χώρες.

Δυστυχώς, όμως, η πανδημία εμπόδισε μέχρι τώρα την υλοποίηση αυτού του προγραμματισμού. Σε αυτό το εμπόδιο προστέθηκε και ο πόλεμος στην Ουκρανία, που αποτελεί ταυτόχρονα και μια μεγάλη πληγή στο σώμα της Ορθοδοξίας, και για τούτο ευχόμαστε την ταχύτατη λήξη του.

Σε κάθε περίπτωση, εμείς είμαστε αποφασισμένοι να συνεχίσουμε την εκστρατεία ενημέρωσης της διεθνούς κοινής γνώμης, ει δυνατόν και στις πέντε ηπείρους.

Δεν θα επιτρέψουμε να παραδοθεί στην λήθη αυτή η πράξη βαρβαρότητας της

Τουρκίας. Θα συνεχίσουμε, γιατί το χρωστούμε στην ιστορία μας και στην αλήθεια.

Και πάλι σας ευχαριστώ.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΕΠΙΣΗΣ: Παρουσίαση Τόμου «Αγία Σοφία» στο Διδυμότειχο

ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ
ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ
ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ
ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ